

RESUME - MILOSRDENSTVÍ U PROROKŮ (diplomová práce)

TEREZIE STRETTIOVÁ

Práce se zabývá pojmem milosrdenství u starozákonních proroků, podle hebrejského kánonu (Iz, Jer, Ez, Oz, Jl, Am, Abd, Jon, Mich, Nah, Hab, Sof, Ag, Zach, Mal). Studium slov a literární rozbor textů vycházejí z hebrejského kritického vydání ⁴BHS. studované citáty z Písma jsou uvedeny nebo aspoň zmíněny v každé kapitole. Metoda práce s textem sledovala základní principy stanovené v konstituci *Dei Verbum*.

Rozbor pojmu milosrdenství ukázal bohatství hebrejských výrazů, užívaných proroky. Jednotlivé kořeny vyjadřují různé odstíny. Např. מְרַחֵם znamená něžný, silný cit milosrdenství nebo lásky; רַחֵם proroci je užívají o Bohu, takže slovo nabývá významu milosrdenství; kořen רַחַם/רָחַם znamená milostivý příklon, další kořeny vyjadřují lítost, soucit, odvrácení zlého, potěšení a odpuštění. Výrazy mají své specifické významy, ale v pozdější době se sblíží, což dokládají i řecké ekvivalenty. Milosrdenství v pojetí proroků je něžné láskyplné pouto jednoty a věrná odpouštějící láska, která se dává jako dar a vede toho, kdo ji přijímá, k jednání v milosrdenství.

Literární rozbor textů je rozvržen tematicky do tří částí, kde jsou texty seskupeny kolem několika základních textů. První část zaměřuje na přítomnost, kterou proroci vnímají jako situaci soudu. Druhá část zahrnuje hlavní obrazy, jimiž proroci popisují Boží milosrdenství. Třetí část je věnována příslibům naděje na vykoupení.

Třetí kapitola stručně nastiňuje tři aspekty, jimiž je možno nahlížet teologický význam milosrdenství u proroků. Milosrdenství vychází z Božího nitra a vede k obrácení lidského srdce. Druhý aspekt se týká poznání milosrdného Pána, jež hraje významnou roli v upevnění víry Izraele v jediného Boha, jemuž je vlastní milosrdenství. Třetí aspekt si všímá Boží a lidské spolupráce v milosrdenství. Proroci vnímají milosrdenství jako úkon vycházející od Boha, na němž však může mít člověk určitý podíl.

Milosrdenství u proroků je mnohotvárný pojem blízký lásce, který vyjadřuje slovy i obrazy vztah mezi Bohem a člověkem i mezi lidmi navzájem. V době, kdy národ prošel těžkými zkouškami, si též díky prorokům uchoval a prohloubil víru v Boha jako milosrdného Pána, z níž vychází a čerpá novozákonní zjevení.